

Liceul Pedagogic „Mircea Scarlat”
Alexandria

Curs opțional de limba franceză.

Clasa a XII-a....., filologie 1 oră / săptămână

Anul școlar.....

TYPES DE DISCOURS – ATELIER D’ECRITURE

Propus de prof. Ion Fărcășanu

I. Notă de prezentare

Avem de-a face cu un public școlar aflat în an terminal, care posedă deja o importantă experiență lingvistică și ale cărei preocupări se îndreaptă prin urmare către pregătirea probei de limba franceză a examenului de bacalaureat. Prezenta propunere de curs opțional nu face decât să vină în întâmpinarea nevoilor și a așteptărilor elevilor noștri. Pentru aceasta, realizarea unui „*atelier d’écriture*” ce își propune să îi conducă către descoperirea rațională și progresivă a particularităților tipurilor de texte celor mai cunoscute, pe care apoi să le reproducă, este de o certă utilitate.

Facem așadar propunerea unui curs opțional având ca axă majoră, antrenarea și cultivarea capacității de a produce un text scris. Un astfel de curs nu se poate baza decât pe convingerea că nu se poate redacta riguros și corect, fără a avea un suport, un model, de la care învățarea să poată porni.

Demersul pe care îl adoptăm, se poate rezuma într-un anumit număr de principii simple:

- de la lectură la producție scrisă,
- de la sens, la formă,
- de la simplu la complex,
- de la analiză la sinteză,
- de la imitație la creație.

Aplicarea acestor principii generale, conduce elevii în mod progresiv nu către o producție scrisă automată, ci către o reflecție asupra propriei practici, la realizarea de texte diferențiate prin forma lor, prin obiectivul lor și prin subiectul lor.

Cele opt capitole care îl alcatuiesc, sunt organizate în jurul tipurilor principale de discurs, identificate de J.M. Adam.

II. Argumente in favoarea acestui curs

- Cursul raspunde nevoilor și așteptărilor elevilor de clasa a XII-a
- Capacitatea de a produce un text scris este importantă atât pentru comunicare, cat si pentru valoarea sa formatoare.
- Elevii își vor însuși sistematic particularitățile tipurilor de texte.
- Elevii vor deveni in mod progresiv autonomi in acest domeniu al producției corecte de texte scrise.
- Activitățile propuse exclud pasivitatea, cerând în mod constant participarea activă a elevilor și, pentru aceasta, considerăm că sunt motivante.
- Variate și intotdeauna justificat în plan comunicative, activitățile acestui curs insoțesc înțelegerea unui document scris și producția scrisă: anticiparea, formularea de observații, selecția, redactarea, parafraza, rezumatul, modificarea, și ameliorarea. Ele se succed în mod logic, fiecare avînd drept obiectiv final producția unui text.
- Gratie dinamismului și supleței sale, acest curs reprezinta un complement consistent al orelor de limba franceză..

III. Competențe generale

1. Dobandirea unei set de tehnici de redactare in functie de tipul de text solicitat (narativ, decriptiv, argumentativ...)
2. Utilizarea acestor tehnici ca metoda de „auto-invatare”.
3. Dezvoltarea capacitatii de a repera particularitățile unui text în « compréhension écrite».

4. Dezvoltarea capacității de a reproduce aceste particularități în propriile redactări.
5. Dezvoltarea competenței comunicative.

IV. Valori și atitudini

A redacta înseamnă a intra într-un univers de texte de la cea mai simplă – scurte narațiuni, descrieri – până la cele mai complexe – precum cel argumentativ – ce necesită confruntarea unor puncte de vedere opuse, unor judecăți contrarii.

Elevii vor învăța să își organizeze compozițiile astfel încât cititorul lor să accepte să le urmeze demersul argumentativ, ori suita de evenimente relatate etc., ceea ce are o anumită valoare formatoare. Publicul școlar va conștientiza că doar efortul de a respecta criteriile tipului textual va conduce la acceptarea / înțelegerea de către receptor a mesajului.

V. Lista de conținuturi

1. tipul discursiv narativ (le récit),
2. tipul discursiv descriptiv,
3. tipul discursiv explicativ,
4. tipul discursiv argumentativ,
5. tipul discursiv injonctiv,
6. tipul discursiv predictiv,
7. tipul discursiv conversațional,
8. tipul discursiv retoric.

Conținuturi si competențe

Sem	Săpt	Domenii de Conținut	Nr. de ore	Competențe Niveau B1+ / B2
Semestrul I	1	Présentation du cours « TYPES DE DISCOURS – ATELIER D'ÉCRITURE »	1	
	2 - 10	Le récit	9	1.1. Inusirea structurii textuale. 1.2. Studiarea logicii macro-propositionale a naratiunii – cele cinci etape ce ierarhizeaza cronologic evenimentele. 1.3. Activitati de descoperire, analiza textuala: <i>Le coche et la mouche</i> , J. de La Fontaine 1.4. Reconstituirea mai multor texte carora li s-au suprimat semnele de punctuatie, ori care au fost fragmentate si asezate in dezordine. 1.5. Evitarea repetitiilor. 1.6. Inusirea conectorilor specifici naratiunii. 1.7. Timpurile naratiunii: le présent, le passé simple/le passé composé, l'imparfait, le plus-que-parfait. 1.8. Transpunerea unei naratiuni din prezent in trecut si invers. 1.9. Redactari tematice.
	11 - 15	La description	5	2.1. Cunoasterea particularitailor acestui tip textual prin raportarea la textul narativ in interiorul caruia se intalneste cel mai adesea / rolul descrierii. 2.2. Procedurile de „ancorare” si de „aspectualizarea”, ca baza a descrierii. 2.3. Imperfectul. 2.4. Activitati de descoperire (descrierea „clasică” a sepcii lui

Sem	Săpt	Domenii de Conținut	Nr. de ore	Competențe Niveau B1+ / B2
				Charles Bovary...) 2.5. Tipuri de descrieri : topografia, cronografia, prosopografia, etopeea, portretul, tabloul. 2.6. Redactari tematice.
	16 - 18	L'argumentation	3	3.1. Structura textului argumentativ. (premiza - argumente + exemple - teza) 3.2. Activitati de descoperire. 3.3. Evocarea faptelor care constituie obiectul argumentatiei.
Semestrul al II-lea	18 - 26	L'argumentation	8	3.4. Corelarea argumentelor in vederea sustinerii unei concluzii. 3.5. Dispunerea corespunzatoare a argumentelor, marcata de conectori. 3.6. Concesia / epitropa si refutarea. 3.7. Activitati de redactare.
	27	L'explication	1	4.1. Explicarea unui fenomen, a unui fapt. 4.2. Activitati de descoperire pe documente autentice. 4.3. Activitati de redactare.
	28, 29	L'injonction	2	5.1. Formularea de acte directive „a ordona” in texte precum reteta de bucatarie, modul de utilizare, consemnele in general
	30	Le type textuel prédictif	1	6.1. Realizarea de acte de discurs „a prezice” actualizate in buletine meteorologice, in horoscop, in profetii.
	31 - 32	Le type textuel conversationnel	2	7.1. Realizarea de acte de limbaj de tipul <i>questionner, remercier, s'excuser, promettre, annoncer...</i> 7.2. Studiarea manifestarilor celor mai curente ale acestui tip textual: interviul, dialogul, dezbaterea, discutia... 7.3. Activitati de redactarea (in grupuri de 2 - 4 elevi)
	33	Le type textuel rhétorique	1	8.1. Substituirea actului literal prin actul retoric. 8.2. Studiarea catorva exemple de actualizare a acestui tip

Sem	Săpt	Domenii de Conținut	Nr. de ore	Competențe Niveau B1+ / B2
				textual: poeme, proza poetica, cantecul, proverbul, dictonul, locutiunea...
	35	Bilan	2	Reluarea principalelor tipuri textuale in vederea examenului de bacalaureat.

Sugestii metodologice:

- Pregătirea cât mai completă a fiecărei etape de învățare prin metode active precum descoperirea tipului de discurs într-un document declansator, conceptualizarea, fixarea / consolidarea, aplicarea noului conținut lingvistic pentru formarea unor competențe trainice.
- Activitățile pedagogice aferente tipului textual vor permite învățarea într-o ordine progresivă a nivelului de dificultate.
- Sensibilizarea întregului grup la tema capitolului;
- Compararea rezultatelor/ a opiniilor → dezbateri;

Evaluarea va fi continuă,

- Scrisă: producția scrisă cu respectarea constrângerilor impuse de tipul textual,
- dar și orală, în interacțiunea cu grupul de lucru / cu profesorul.

Repere bibliografice:

- Mariana Tutescu A. – *Du mot au texte*, Editura Cavaliotti, București, 1996.
- Gerard Vigner – *Ecrire pour convaincre*, Hachette, FLE, 1996
- Odile Chantelauve – *Ecrire*, Hachette, FLE, 1995
- Claire Charnet & Jacqueline Robin - Nipi – *Rédiger un résumé, un compte rendu, une synthèse*, Hachette, FLE, 1997